

**R
S
V
Z**

RIJKSINSTITUUT
VOOR DE SOCIALE VERZEKERINGEN
DER ZELFSTANDIGEN

Jan Jacobsplein, 6
1000 Brussel
Tel. 02.546.42.11
www.rsvz-inasti.fgov.be

**HET SOCIAAL STATUUT
DER ZELFSTANDIGEN**

BIJBEROEP

.be

HET SOCIAAL STATUUT DER ZELFSTANDIGEN

ZELFSTANDIGE IN BIJBEROEP

JANUARI 2012

INHOUDSTAFEL	BLZ.
I. Wie is zelfstandige in bijberoep ?	2
II. Personen van wie de activiteit kan gelijkgesteld worden met een bijberoep	3
III. Zijn er beperkingen voor uw activiteiten in bijberoep ?	3
IV. Wat zijn de verplichtingen vanuit het sociaal statuut ?	4
V. Hoe worden de sociale bijdragen berekend ?	4
VI. Welke sociale rechten biedt het zelfstandigenstatuut aan het bijberoep ?	5
VII. Wat bij een mislukte start ?	5
VIII. Welke administratieve formaliteiten zijn er ?	6
IX. Boekhoudkundige verplichtingen	6
X. Fiscale verplichtingen	7
XI. Verplichtingen als werkgever	7
XII. Bijlagen	7
1. Socialeverzekeringsfondsen en openbare instellingen	7
2. Bijdragen voor 2012	11

U oefent al een beroep uit voor een werkgever, maar u wilt tegelijkertijd nog als zelfstandige aan de slag. Dat kan.

De redenen kunnen talrijk en verschillend zijn :

- u vindt dat u niet genoeg verdient
- u voelt zich niet goed in uw job
- ontslag dreigt
- uw hobby wordt stilaan een lucratieve beroepsactiviteit
- u wilt een tussenstap zetten op weg naar een zelfstandig hoofdberoep

I. WIE IS ZELFSTANDIGE IN BIJBEROEP ?

U bent zelfstandige in bijberoep wanneer u tegelijk en hoofdzakelijk nog een andere beroepsactiviteit uitoefent. Het kan gaan om een beroepsbezigheid :

- als loontrekkende
Deze job moet minstens de helft bedragen van een fulltime job in de onderneming of de branche.

Voorbeeld : een bediende met een bijverdienste als zelfstandig landbouwer of boekhouder, een arbeider met een bijverdienste als zelfstandig haarkapper

- in het onderwijs
Deze betrekking moet wel minstens 6/10 van een volledige uurrooster bedragen.
- die rechten doet ontstaan in een andere pensioenregeling ingesteld door of krachtens een wet, een provinciaal reglement of door de NMBS
Deze activiteit moet ten minste over 8 maanden of 200 dagen lopen.

Voorbeeld : een ambtenaar die bijverdient als frituurhouder

U blijft echter zelfstandige in bijberoep - zelfs wanneer uw hoofdactiviteit wordt stopgezet - wanneer u :

- ofwel een loonvervangend inkomen uit de sociale zekerheid geniet dat minstens gelijk is aan het bedrag van het minimumpensioen voor een alleenstaande zelfstandige
- ofwel uw rechten vrijwaart op een rust- of invaliditeitspensioen

Eens gepensioneerd, heeft het technisch gezien geen zin meer om te spreken over een bijberoep. U valt dan immers in de speciale bijdragecategorie van de gepensioneerden.

Opgelet

- Een niet-zelfstandig hoofdberoep dat u in het buitenland uitoefent, kan in vele gevallen aan uw zelfstandige activiteit in België het karakter van bijberoep geven.
- U kunt aan uw werkgever naast de gewone arbeidsprestaties ook nog gelijkaardige prestaties leveren in uitvoering van een aannemingsovereenkomst. In dat geval moet uw werkgever voor die prestaties de sociale bijdragen betalen in het werknemersstelsel. U moet dus op de inkomsten uit deze prestaties geen bijdragen betalen in het stelsel van de zelfstandigen; op andere zo nodig wel.

Voorbeeld : U werkt als bediende op de boekhouding in het bedrijf van een werkgever en daarbij verricht u voor hem boekhoudkundige prestaties als zelfstandig boekhouder.

II. PERSONEN VAN WIE DE ACTIVITEIT KAN GELIJKGESTELD WORDEN MET EEN BIJBEROEP

Bepaalde zelfstandigen van hoofdberoep, met eerder beperkte beroepsinkomsten, kunnen vragen om bijdragen te betalen als een bijberoep (toepassing van "artikel 37"). Naast het inkomenscriterium (zie bijlage blz. 13) moet aan nog andere voorwaarden voldaan zijn. Zo moet de zelfstandige, voor het bijdragejaar in kwestie, kunnen terugvallen op sociale zekerheidsrechten die minstens gelijkwaardig zijn aan deze van het sociaal statuut van de zelfstandigen (gehuwden, weduwnaars en weduwen kunnen zich in deze situatie bevinden).

Studenten (jonger dan 25 jaar) en bepaalde politieke mandatarissen kunnen eveneens vragen te mogen bijdragen als bijberoep. Ook voor hen speelt het inkomstencriterium.

III. ZIJN ER BEPERKINGEN VOOR UW ACTIVITEITEN IN BIJBEROEP ?

In principe mag u zoveel tijd besteden aan uw bijberoep als u wilt. Hetzelfde geldt voor de inkomsten. Hoge inkomsten uit een bijberoep kunnen echter wel op andere domeinen hun weerslag hebben.

Voorbeelden :

- Leerkrachten zullen de gevolgen moeten ondergaan van de cumulatierегeling die in hun lerarenstatuut is uitgewerkt.
- Wie een werkloosheidsvergoeding geniet, zal rekening moeten houden met de reglementering van de toegelaten beroepsbezigheid voor werklozen. U kunt immers werkloos worden én uw zelfstandig bijberoep blijven uitoefenen. In dat geval kunt u slechts onder bepaalde voorwaarden werkloosheidsuitkeringen krijgen. Voor meer informatie, neemt u het best contact op met een RVA-kantoor of met het hoofdbestuur van de RVA (adres zie bijlage). Intussen is het goed te weten dat u de activiteit in bijberoep slechts mag voortzetten indien u die al uitoefende toen u werkte als loontrekkende en dit gedurende ten minste 3 maanden voor de aanvraag om werkloosheidsuitkering. Wanneer de cumulatie tussen zelfstandig bijberoep en werkloosheidsuitkering wordt aanvaard, kan deze laatste verminderd worden.

IV. WAT ZIJN DE VERPLICHTINGEN VANUIT HET SOCIAAL STATUUT ?

Als zelfstandige in bijberoep heeft u voor de sociale zekerheid in principe dezelfde verplichtingen als voor een hoofdberoep :

- tijdig aansluiten bij een socialeverzekeringsfonds (uiterlijk op de dag van de start van de zelfstandige activiteit)
- sociale bijdragen betalen
- aansluiten bij een mutualiteit voor zover dit nog niet is gebeurd voor uw hoofdberoep

U moet aan uw verzekeringsfonds het bewijs leveren van uw andere activiteit (werknemer of ambtenaar).

Voorbeeld : een attest van de werkgever

V. HOE WORDEN DE SOCIALE BIJDRAGEN BEREKEND ?

Als zelfstandige betaalt u bijdragen op een referentie-inkomen, in principe uw netto-inkomen als zelfstandige van 3 jaar voordien (geherwaardeerd).

Voorbeeld : de bijdragen 2012 worden berekend op de aangepaste inkomsten van 2009.

Voor beginnende zelfstandigen kan men geen 3 jaar terug gaan. Vandaar dat u in de aanlooperperiode voorlopige bijdragen betaalt.

Deze bijdragen worden achteraf aangepast naargelang de evolutie van uw definitief gekende inkomsten. Na de regularisatie zal uw verzekeringsfonds definitieve bijdragen aanrekenen. Aanvankelijk betaalt u dus per trimester de voorlopige bijdrage die overeenkomt met de minimumbijdrage. Als voorzorgsmaatregel kunt u vrijwillig meer betalen.

Voor het bijberoep dient u echter geen definitieve sociale bijdragen te betalen indien uw netto referte-inkomen lager ligt dan een bepaald jaarbedrag ("de vrijstellingsdrempel").

Voor de bedragen en percentages, bekijkt u het best de bijlage.

VI. WELKE SOCIALE RECHTEN BIEDT HET ZELFSTANDIGENSTATUUT AAN HET BIJBEROEP ?

U bent zelfstandige en u betaalt de voorziene bijdragen. Toch blijft u de sociale voordelen genieten uit het andere sociale stelsel waaraan u onderworpen bent door uw hoofdactiviteit of statuut (werknemer, ambtenaar, gepensioneerde).

Uw rechten zijn dus eerder beperkt. De gestorte bijdragen dragen bij tot het evenwicht van het stelsel van de zelfstandigen. Bijdragen die u betaalt zoals voor een hoofdberoep kunnen eventueel rechten doen ontstaan.

VII. WAT BIJ EEN MISLUKTE START ?

Het kan gebeuren dat u vlug stopt met uw bijberoep. Het RSVZ kan het fonds dan toelaten de bijdragen geheel of gedeeltelijk terug te betalen indien volgende voorwaarden vervuld zijn :

- uw bijberoep leverde maar beperkte inkomsten op
- u heeft uw bijberoep stopgezet binnen het jaar
- u doet de aanvraag bij het RSVZ

VIII. WELKE ADMINISTRATIEVE FORMALITEITEN ZIJN ER ?

U wilt een zelfstandige activiteit in bijberoep uitoefenen. Hiervoor gelden dezelfde administratieve verplichtingen als voor een zelfstandige activiteit in hoofdberoep.

1) Aansluiten bij een socialeverzekeringsfonds

Uiterlijk op de dag dat u uw zelfstandige activiteit start, moet u aangesloten zijn bij een socialeverzekeringsfonds voor zelfstandigen naar keuze.

Wanneer u op de dag van de start van uw zelfstandige activiteit niet bent aangesloten:

- riskeert u een administratieve boete van € 500 tot € 2.000;
- krijgt u een aanmaning die u 30 dagen de tijd geeft om alsnog aan te sluiten.

Bent u na deze termijn van 30 dagen nog niet aangesloten bij een socialeverzekeringsfonds, dan wordt u automatisch lid van de Nationale Hulpkas.

Na 4 jaar ononderbroken lidmaatschap kunt u in principe van socialeverzekeringsfonds veranderen.

2) Andere formaliteiten

Sinds 2003 kunt u voor al uw administratieve formaliteiten terecht bij het "Ondernemingsloket", een gevolg van de administratieve vereenvoudiging. Acht dit loket de aanvraag ontvankelijk dan kent het bijvoorbeeld een handelsregisternummer toe en zorgt het voor de inschrijving in de databank van ondernemingen. In deze databank wordt elke onderneming geïdentificeerd door een eigen nummer. Er zal geen onderscheid meer gemaakt worden tussen btw, RSZ, handelsregister...

Over de andere formaliteiten dan de aansluiting bij een socialeverzekeringsfonds, vindt u meer info bij de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie.

(website : <http://mineco.fgov.be>)

IX. BOEKHOUDKUNDIGE VERPLICHTINGEN

Zelfs voor een activiteit in bijberoep heeft u zoals alle zelfstandigen boekhoudkundige verplichtingen. Die kunnen variëren volgens de omzet en de juridische vorm die u heeft gekozen voor uw activiteit. Zo zijn de regels voor vennootschappen strikter. Voor detailhandelaars en kleine ondernemingen bestaan er vereenvoudigde regels. Voor informatie kunt u terecht bij de FOD Economie (tel. 02 506 64 15 – e-mail : info.eco@mineco.fgov.be).

X. FISCALE VERPLICHTINGEN

Btw

Indien u onderworpen bent aan de btw-regeling dan moet u regelmatig btw-aangiften doen en de verschuldigde btw betalen. Toch is het mogelijk om vrijstelling te vragen. Dit kan indien het jaarlijkse omzetcijfer voor uw activiteit in bijberoep een bepaald bedrag niet overschrijdt. U geniet dan vrijstelling van btw-betaling. U verliest dan wel het recht om btw af te trekken. Desondanks moet u ingeschreven blijven bij de btw en jaarlijks een verklaring indienen.

Dit stelsel geldt niet voor landbouwers.

Belastingen

De inkomsten uit uw twee activiteiten zullen gecumuleerd worden. Dit kan leiden tot hogere belastingvoeten wanneer u bepaalde inkomstengrenzen overschrijdt.

Zoals elke zelfstandige dient u ook trimestriële voorafbetalingen te doen al naargelang het inkomen uit uw bijberoep. U doet er goed aan deze voorafbetalingen te doen. Zo kunt u belastingvermeerderingen vermijden. Indien u zich voor het eerst als zelfstandige vestigt en jonger bent dan 35 jaar (en u vermeldt dit in uw aangifte) dan zullen die vermeerderingen u niet aangerekend worden.

XI. VERPLICHTINGEN ALS WERKGEVER

Indien u als zelfstandige in bijberoep iemand in dienst neemt als werknemer gelden bijzondere formaliteiten. U kunt zich hiervoor wenden tot de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ).

XII. BIJLAGEN

1. Socialeverzekeringsfondsen en openbare instellingen

1. *Socialeverzekeringsfondsen voor zelfstandigen*

- GROEP S – Sociale Verzekeringskas voor Zelfstandigen
1060 BRUSSEL, Poincarélaan 78
Tel. : 02 555 15 20 – Fax : 02 555 15 45 – E-mail : infosvk@groeps.be

- XERIUS - Sociaal Verzekeringsfonds voor Zelfstandigen
2000 ANTWERPEN, Brouwersvliet 4, bus 2
Tel. : 078 15 00 15 – Fax : 03 226 12 66 – E-mail : info@xerius.be
- ZENITO – Sociaal Verzekeringsfonds voor Zelfstandigen
1000 BRUSSEL, Spastraat 8
Tel. : 02 238 04 11 – Fax : 02 238 04 12 – E-mail :
sociaalverzekeringsfonds@zenito.be
- PARTENA - Sociale Verzekeringen voor Zelfstandigen
1000 BRUSSEL, Anspachlaan 1 (Philips Toren)
Tel. : 02 549 73 00 – Fax : 02 223 73 79 – E-mail : mkt.svz@start.partena.be
- ACERTA – Sociaal Verzekeringsfonds
2610 WILRIJK, Sneeuwbeslaan 20
Tel. : 03 829 23 10 – Fax : 03 829 23 86 – E-mail : contact.svf@acerta.be
- SECUREX INTEGRITY - Vrij Sociaal Verzekeringsfonds voor Zelfstandigen
1040 BRUSSEL, Sint-Michielswarande 30
Tel. : 02 729 92 22 – Fax : 02 729 92 20 – E-mail : merode@securex.be
- ATTENTIA – Sociaal verzekeringsfonds vzw
8200 SINT-ANDRIES BRUGGE, Torhoutsesteenweg 384
Tel. : 050 40 65 65 – Fax : 050 40 65 99 – E-mail : info.svas@attentia.be
- MULTIPEN - Sociale Verzekeringskas voor Landbouw, Middenstand en vrije Beroepen
2800 MECHELEN, Zeutestraat 2B
Tel. : 015 45 12 60 – Fax : 015 45 12 68 – E-mail : info@multipen.be
- HDP - Sociaal Verzekeringsfonds voor Zelfstandigen
1000 BRUSSEL, Koningsstraat 196
Tel. : 02 289 68 02 – Fax : 02 289 68 49 – E-mail : infosvf@hdp.be
- STEUNT ELKANDER - Vrij Sociaal Verzekeringsfonds voor Zelfstandigen
1140 BRUSSEL, Kolonel Bourgstraat 113
Tel. : 02 743 05 10 – Fax : 02 734 04 79 – E-mail : svk@steuntelkander.be
- UCM - Caisse wallonne d'assurances sociales des classes moyennes
5100 NAMEN (WIERDE), chaussée de Marche 637 (Nationale 4)
Postadres : B.P. 38 – 5100 NAMEN (JAMBES)
Tel. : 081 32 06 11 – Fax : 081 30 74 09 – E-mail : cas@ucm.be
- Nationale hulpkas voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen
1000 BRUSSEL, Jan Jacobsplein 6
Tel. : 02 546 45 22 – Fax : 02 513 04 13 – E-mail : mailcnh@rsvz-inasti.fgov.be
De diensten van de Nationale Hulpkas zijn gedecentraliseerd en werken in ieder gewestelijk kantoor van het RSVZ.

2. *Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen (RSVZ)*

Centraal bestuur

1000 BRUSSEL, Jan Jacobsplein 6

02 546 42 11

Fax 02 511 21 53

E-mail : info@rsvz-inasti.fgov.be

Gewestelijke kantoren

- ANTWERPEN 03 224 46 11
2000 ANTWERPEN, Oudaan 8-10 Fax 03 224 46 99
- BRUSSEL-HOOFDSTAD 02 546 42 11
1000 BRUSSEL, Waterloolaan 77 Fax 02 513 02 95
- HENEGOUWEN 065 37 54 11
7000 BERGEN, rue de la Halle 1 Fax 065 37 54 99
- LIMBURG 011 85 48 11
3500 HASSELT, Leopoldplein 16/5 Fax 011 85 48 99
- LUIK 04 241 50 11
4000 LUIK, rue des Guillemins 113 Fax 04 241 50 99
- LUXEMBURG 061 29 52 11
6800 LIBRAMONT, rue Jarlicyn 5 Fax 061 29 52 99
- MALMEDY 080 79 41 11
MALMEDY, place du Châtelet 6 Fax 080 79 41 49
- NAMEN 081 42 51 11
5000 NAMEN, rue Godefroid 35 Fax 081 42 51 99
- OOST-VLAANDEREN 09 379 49 11
9000 GENT, Koningin Fabiolalaan 116 Fax 09 379 49 99
- VLAAMS-BRABANT 016 31 47 11
3000 LEUVEN, Vaartstraat 54 Fax 016 31 47 99
- WAALS-BRABANT 010 68 55 11
1300 WEVER, place des Carmes 12 Fax 010 68 55 99
(bussen 108-110)
- WEST-VLAANDEREN 050 30 53 11
8200 ST ANDRIES-BRUGGE, Abdijbekepark 2 Fax 050 30 53 99

3. Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid

Directie-generaal Zelfstandigen

en

Commissie voor vrijstelling van bijdragen ⁽¹⁾
Administratief Centrum Kruidtuin – Finance Tower
Kruidtuinlaan 50, bus 1
1000 Brussel

Tel. 02 528 60 11

4. Andere openbare instellingen

- Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie
Vooruitgangstraat 50 - 1210 Brussel
Tel. 02 277 51 11
- Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
Hoofdbestuur
Keizerslaan 7 - 1000 Brussel
Tel. 02 515 41 11
- Federale Overheidsdienst Financiën
Koning Albert II-laan 33 - 1030 Brussel
Tel. 02 336 21 11
- Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
Victor Hortaplein 11 - 1060 Brussel
Tel. 02 509 31 11

⁽¹⁾ Opgelet! Wie zelfstandige in bijberoep is, kan bij deze Commissie géén vrijstelling van bijdragen krijgen.

2. Bijdragen voor 2012

Refertejaar 2009 - Herwaarderingscoëfficiënt 1,0950350

Opmerking :

Voor de regularisatie van de periode van begin van activiteit, wordt het percentage van 22 % teruggebracht tot :

- 20,50 % voor het 1ste jaar
- 21 % voor het 2de jaar
- 21,50 % voor het 3de jaar

I. Zelfstandigen in hoofdberoep

	EUR
A. Voorlopige kwartaalbijdragen	
tot en met het laatste kwartaal van het eerste kalenderjaar dat 4 kwartalen verzekeringplicht omvat	645,62
volgende 4 kwartalen verzekeringplicht	661,37
volgende 4 kwartalen verzekeringplicht	677,11
B. Definitief verschuldigde bijdragen	
22 % op het gedeelte van de geherwaardeerde beroepsinkomsten van het refertejaar dat 54.398,06 EUR niet overschrijdt en op een minimuminkomen van 12.597,43 EUR	
14,16 % op het gedeelte van de geherwaardeerde beroepsinkomsten van het refertejaar hoger dan 54.398,06 EUR zonder 80.165,52 EUR te overschrijden	
Minimumbijdrage per kwartaal :	
- 1 ^{ste} jaar	645,62
- 2 ^{de} jaar	661,37
- 3 ^{de} jaar	677,11
- vanaf het 4 ^{de} volledige kalenderjaar	692,86
Maximumbijdrage per kwartaal	3.904,06

II. Zelfstandigen in bijberoep

	EUR
A. Voorlopige kwartaalbijdragen	
- 1 ^{ste} jaar	71,43
- 2 ^{de} jaar	73,17
- 3 ^{de} jaar	74,91
B. Definitief verschuldigde bijdragen	
1) Indien de geherwaardeerde beroepsinkomsten van het refertejaar lager zijn dan 1.393,70 EUR	0
2) Indien de geherwaardeerde beroepsinkomsten van het refertejaar 1.393,70 EUR bereiken :	
- 22 % op de geherwaardeerde beroepsinkomsten van het refertejaar tot aan het tussenplafond van 54.398,06 EUR	
- 14,16 % op het gedeelte van de geherwaardeerde beroepsinkomsten van het refertejaar hoger dan 54.398,06 EUR zonder 80.165,52 EUR te overschrijden	
Minimumbijdrage per kwartaal :	
- 1 ^{ste} jaar	71,43
- 2 ^{de} jaar	73,17
- 3 ^{de} jaar	74,91
- vanaf het 4 ^{de} volledige kalenderjaar	76,65
Maximumbijdrage per kwartaal	3.904,06

III. Personen van wie de activiteit bij uitbreiding met een bijberoep kan worden gelijkgesteld

Indien de geherwaardeerde beroepsinkomsten van het refertejaar lager zijn dan 1.393,70 EUR	0
Indien de geherwaardeerde beroepsinkomsten van het refertejaar 1.393,70 EUR bereiken zonder 6.599,05 EUR te overschrijden: - 22 % op de geherwaardeerde beroepsinkomsten van het refertejaar Minimumbijdrage per kwartaal : - 1 ^{ste} jaar - 2 ^{de} jaar - 3 ^{de} jaar - vanaf het 4 ^{de} volledig kalenderjaar Maximumbijdrage per kwartaal	71,43 73,17 74,91 76,65 362,95
Indien de geherwaardeerde beroepsinkomsten van het refertejaar hoger zijn dan 6.599,05 EUR : <i>zie I., (B)</i>	

Verantwoordelijke uitgever :

Hubert DE CLERCQ
Adviseur-generaal

Rijksinstituut voor de Sociale
Verzekeringen der Zelfstandigen
Jan Jacobsplein 6
1000 BRUSSEL

Telefoon : 02 546 42 11

Fax : 02 511 21 53

E-mail : info@rsvz-inasti.fgov.be

Website : www.rsvz-inasti.fgov.be

D/2002/1683/8

Eindredactie: januari 2012

Editie 2012 (1ste bijwerking)

De meest recente editie van deze brochure vindt u op: www.rsvz-inasti.fgov.be (rubriek 'Publicaties')